



Universitätsbibliothek Paderborn

Viator Christianvs Recta Ac Regia in coelum Via tendens

Soliloquium Animae. Vallis Liliorum. De Tribus Tabernaculis. Gemitus & suspiria animæ poenitentis, seu de Vera Compunctione Cordis. Cohortatio ad Spiritualem profectum

Thomas <von Kempen>

Coloniae Agrippinae, 1682

XVI. De benigna protectione Dilecti, & sufferentia animæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53320](#)

CAP. XVI. *De benigna protec-
tione Dilecti, & sufferen-
tia animæ.*

Ecce, sicut oculi ancilla in *Psal. 122.*
E manibus dominæ sua; ita o-
 culi mei semper ad dilectum
 meum. Ex eo tempore, quo ama-
 re eum cœpi, etiam perseverare
 cum ipso volui.

Quod cùm instituissem, pla-
 cuit ei hoc ipsum, & confirmavit
 dicens: *Qui manserit in me, & Ioan. 15.
 ego in eo, hic fert fructum mul-
 tum.* Sed ut probaretur virtus di-
 lectionis, quam vera, quam fortis,
 & quam casta esset, necesse fuit,
 ut tentatio illud aperiret. Tenta-
 ri autem non possem, nisi ipso
 permittente, & paululum se ab-
 scondente.

Et quia ad purgationem inte-
 rioris hominis, nec non ad fœ-
 cundiores fructificationem vir-
 tutum, atque clariorem spiritua-
 lium donorum perceptionem te-
 tatio proficere solet, ipsa me ap-
 prehendit & exercere cœpit.

Quam fortiter & quam fre-
 AP. H h 4 quen-



Hinc illa
jactatio
piorum.

quenter huc illuc me jecit, quem
nullum latet secretum, Deus &
Dominus meus clarissime novit;
qui testis est omnium, quae in
corde meo gerebantur. Et usque
nunc me conspicit, nec aliud
quam fragile figmentum esse
cognoscit.

Psal. 93.

2. Nisi ergo adjuvisset me,
quando gravabar tam anxie, ita
ut vivere vix me crederem; pau-
lominus habitasset in inferno a-
nimæ mea, tanquam prolapsa in
desperationis foveam.

Cui fe-
rendæ nō
suffice-
rent, nisi
à Deo
protecti.

Sed ipse misertus est mei, qui
tribulatis corde consuevit ades-
se. Quis enim ad tolerandas
prævaleret tam multas tentatio-
nes, nisi Deo te protegente &
adjuvante?

Quod igitur stare potui ante
faciem venti ejus, fuit misericor-
dæ. Et quod adhuc stare me co-
gnosco, ex eisdem pietatis mu-
nere venit.

Unde mihi nequaquam con-
fidere debo, donec in carne vi-
vo. Etiam si cœlum serenum sit,
non puto quod securitas amodo
erit. Subito enim aer concitabi-
tur,

em
&
vit;
in
que
ud
esse
ne,
ita
u-
a-
in
ui
f-
as
o-
&
e-
r-
p-
tur, & fortassis quando minime
æstimatur.

Tanto igitur magis mihi ne-
cessaria est Dilecti mei gratia
& protectio, quanto verius expe-
rior pene omnia patere pericu-
lis.

Nusquam locus tutus est, nisi Vnde nec
in cœlo, ubi Dilectus meus pa- usquam
scit electos suos in lætitia & e securitas,
xultatione.

3. Sed quando ibi? Dicere in- Nisi in
de quid possum ? Cogitare vix solo cœ-
modicum inde licet, nec tamen lo.
clare: sed introire minime licet.

Utinam veniat ipse, & collo-
cet me in loco pascuæ Sanctorū
lucidissimo, tutissimo, & amœ-
nissimo; ubi non est Satan, neque
occursus malus!

Adhuc in mari labore, & an-
portum attingam salutis, propter
tentationes ex diverso afflu-
tumescentes, ignoro.

Nihil ergo in tuto mecum Interim
agitur; sed hoc mihi pro scuto & præcipuū
tegumento manet , quod fidei in hac
lumen semper aspiciam , quod vita præ-
Dilecti mei gratiam humiliter sidium, si-
requiram: quod bonam spem ad des, spes,
charitas.

H h 5 eum

476 SOLILOQUUM

cum indefessè geram; quod ab e-
jus charitate separari nullatenus
consentiam; quod denique ejus
providentiæ & abyssali miseri-
cordiæ, plusquam propriæ indu-
striæ me relinquam.

Quapropter, licet etiam fre-
quentissime titubem, ac nonnun-
quam in vitia cadam, nequaquam
tamen desperare debeo, sed ad
ipsum instanter clamabo & eju-
labo: Domine Deus meus, misere-
rere animæ meæ, & ne finas me
periclitari in temptationibus meis;
sed adjuva me fideliter, ut forti-
ter resistam & vincam.

Operi manuum tuarum porri-
ge dexteram, qui me probas per
Satanam, & sæpè ponis ad par-
tem sinistram.

Quod si tam gravis tentatio
advenerit, quæ me ad Dominum
clamare prohibuerit; mox ex in-
timo corde suspirabo. Ipse enim
novit abscondita cordis; & scit,
quid desiderat spiritus. Non e-
nim est voluntas ejus, ut pereat
unus ex his pusillis, qui credunt
in eum.

5. O quam magna misericor-
dia ejus super me, etiā ignorantē

Psal. 43.
Rom. 8.
Et immē-
sa Dei
miseri-
cordia
erga ho-
minem,

me, vel non advertente, quod
mecum fuerit in tribulatione?

Nam multoties servavit me, ut Etiam in
non traderer passionibus, Quan- permit-
doque vero ex occulto ejus judi- tendis e-
cio factum est, ut caderem, & vin- jus lapsi-
cerer etiam in parvis, ne forte su- bus.
perbirem & presumerem in mag-
nis; sed humiliata & confusa di-
scerem, quia nihil etiam eram, cu-
bene stare videbar & florerem.

Suadeo ergo, ne temere aut
cito me laudes, licet prospere
procedam; sed fini sancto reservam
potius laudem: imo non me, sed
Dominum lauda. Laudetur so-
lus gloriosus Deus, qui astitit
mihi frequenter in tentationibus
meis.

5. Sæpè namque cum capta es- Et dispel-
sem ab eis, pie liberavit me. In- sandis
terdum autem invenientes, ut tentatio-
turbo ad dispergendum me, emi- nibus.
sit sagittas suas & dissipavit eas;
fulgura multiplicavit, & contur-
bavit eas.

Et recesserunt a me, usque ad
tempus. Nam omnino carere eis
me noluit, quod raro alicui San-

Hh 6

cto-

ctorum in hac vita donavit.

Anima
pia quo-
modo u-
tatur pa-
ce & o-
tio,

Habui ergo post hæc modi-
cam requiem, pacem largiente
Dilecto meo. Qua tamen adepta,
non ad corporale, neque ad se-
culare otium me contuli: sed ad
mentale otium verti me, ut ter-
ram de longe cernerem, & cœli
jam secreta parumper inspicere.

Intendi itaque mihi, ut vide-
rem qualis essem, & quibus mo-
dis illi melius placere possem;
qui tanta mihi dilectionis osten-
dit signa, merita mea valde ex-
cedentia.

Non enim poteram in turbi-
ne temptationis videre, quam sua-
vis esset Dilectus meus, sed in se-
reno mentis & quiete solitudi-
nis.

Et quantum in me erat, hanc
pacis serenitatem sine intermis-
sione optabam, ut illi perfectius
adhærerem, & sine aliqua abstra-
ctione & molestia vacarem.

6. Sed non secundum deside-
rium animæ, effectus semper co-
mitatur gratiæ. Datur tamen nō-
nunquam desiderata dulcedo,
nonnunquam vero differtur ex
justo.

Cui

Cui etenim non optabilius foret sub umbra pausare Dilecti: dummodo liceret, dummodo tempus & locus admitteret?

Nunc autem vicissim operatur mecum Dilectus meus. Nec semper sentio, quod turbat; nec indesinenter fruor, quod deletat; sed fit vespere & mane dies unus; quia eundo & redeundo per læta & tristia, agitur tota hæc mortal is vita.

Senserat nimirum hoc idem Sanctus, qui dicebat: *Visitas eum Iob. 7.
diluculo, & subito probas illum.*

Videtur tamen aliqualis requies, si non nimis continua sit aut importuna tentatio.

Cum ergo donatum mihi fuerit, vel parum in Dilecto meo suaviter requiescere, gratum omnino habeo & optabile. Gaudeo in hoc, & semper gaudabo pro tam deifico munere.

7. Præstat insuper fiduciam affandi eum, quacumque de causa fuerit, quod toties benigna visitatione sua me gratis prævenit.

Siquidem ipso appropinquante,

Hh 7 te,

Visitatio
Dilecti

Vicissitu-
do conso-
lationis
& tenta-
tionis.

480 SOLILOQUIUM

quid o-
peretur
in anima;

te, & diem festum mecum agere
volente, subito lux cordi meo in-
fulget; ante cuius conspectum, o-
mnium inanum cogitationum
caligo pellitur, & diu optata se-
renitas possidetur.

Expellit
vitia.

Ad ingressum namque ejus
stare non potest aliquid turpe
aut indecens, quia munditiæ a-
mator est & insertor: sed necesse
est, ut abscedat omnis illusio dia-
boli, cum omnibus pompis mun-
di.

Passiones
sedat.

Suppressis ergo passionibus &
tentationibus meis, quas pertuli,
clariss eum coepi agnoscere at-
que ferventius diligere. Studui
quoque gratias eidem agere,
quod jam sero dignatus sit vitio-
rum à me tumultus prohibere.

Etenim ipsa solent inquietare
pacem meam, & obstruere mo-
liuntur os meum, ut loquar ad
Dilectum meum.

Sed frustra est eorum conatus
adversus potentiam & sapien-
tiam ejus, qui in quolibet tumul-
tu potest illabi cordi meo, & se-
creta sua mihi silenter infunde-
re; ita ut cunctas eorum mussita-
tio-

tiones pro nihilo ducam , peni-
tusque non advertam.

8. O mi cordialissime & pul-
cherrime Dilecte, sic quæso assu-
me me ad te , quotiescumque vi-
deris affectus meos, premi aliqua
vitiorum mole, aut teneri inutili
occupatione; ne longius à te post
greges malarum cogitationum
vagari incipiam , ac concito pri-
vari gratia tua, sine qua non po-
tero durare in tua exquista ami-
citia.

Tu es enim Dominus meus &
Deus meus , qui verbo tuo om-
nia sanas & sanctificas ; qui po-
suisti animam meam ad vitam, &
non dedisti commoveri pedes
meos; sed de tempore iniquo, &
de laqueis mortis extraxisti me.

O quanti derelicti sunt & pe-
rierunt , qui innocentiores me
fuerunt!

Benedic igitur anima mea Psal, 102.
Domino, & omnia quæ intra
me sunt, nomini sancto ejus. Be-
nedic anima mea Domino , &
noti oblivisci omnes retributio-
nes ejus.

Parum est utique & modicura
nimis , quicquid dixeris , aut

Aspitatio

Animæ

ad Dilec-

tiæ pul-

cherri-

ma.

Psal. 63.

482 SOLILOQUUM
cogitaveris , vel promiseris in
laude ejus. Major est enim om-
ni laude , & suavior omni melo-
dia.

Plus dili-
gendas
Deus
quam do-
ma ejus,

Vtamur
rebus,
fruamur
Deo.

Propterea adhæret tibi ani-
ma mea , & super omnia data te
diligit, quamvis pulchrum sit &
dulce , quod mihi ex charitate
miseris.

Tu namque solus Sponsus es,
cætera donaria sunt , & amoris
indicia.

Non diligam ea pro te ; nec
credam sine te omnia mihi posse
sufficere, ne forte cum illis amittam
& te.

Uti propter te multis finis, sed
pro te frui nec aliquibus rebus
vis.

Ideo Dilecte mi Sponse Jesu
Christe, omnibus te præposui, &
præ omnibus amare curavi. Da
ergo feliciter te frui, & in fruibi-
li unione una tecum perpetuo
beatificari.

9. Sed quo perveni? Longius
forsitan te protraxi , quam vole-
bas. Sed indulge amice. Sustulit
enim me paululum amor summi
ac unici amici ; & utinam de cæ-
tero

tero magis sustollat, ac te pariter
levet in altum. Provideat nobis
ipse cœlestem ascensum; nos au-
tem teneamus humilem descen-
sum.

Si reslinquar interdum à Dile-
cto, quæris? Dico, etiam.

H. Quid facis inter hæc?

A. Sustineo me, quanto æqua-
nimus possum, & expedo donec
veniat. Natura gravor, sed spiri-
tu me interiori sustento, ne sit in-
consolabilis dolor.

Memor sum, quia sine dolore
non vivitur in amore. Ex fide vi-
vo; Scripturis sanctis credo: ver-
bis consolatoriis assentio.

Et licet adhuc male habeam,
melius tamen posse fieri non
diffido, nec diffidere debeo. Ve-
ra sunt enim & firma, quæ nar-
rantur per Sanctorum eloquia.
Ipsi namque in multis exercitati
sunt, & probati in similibus.

Natura alleviari semper optat, **Vide**
& in aliquo consolari quærit:
Sed spiritus tamen promptus est
ad preferendum omnia, quæcun-
que Deus pati me voluerit.

Si itaque indevotior & pigror
ad

Sublata
visitatio-
ne sponsi,
quid agat
anima.

484 SOLILOQUIUM
ad bona facienda fuero, propterea non erit sine remedio plaga mea. Etiam si occideris me, ait iustus, in ipso sperabo. Si virtutes diligo, patientia magna virtus est, servetur ergo & modo.

Iob. 13.

Difficultas namque operis ex parte auget claritatem virtutis. Ut autem probetur virtus, magis quam clarificetur, per contrarios solet experiri successus.

Cum igitur tale tibi probamentum advenerit, ne diffidas nec concidas; sed conserva patientiam, & Dei commenda justitiam.

10. Non est Deus tam severus & immisericors, ut diu inconsolatum te patiatur manere. Tantum caveas, ne immoderate dolreas, & velis adversus iustum & sanctum remurmurare, quia relinqueris; ne & malignus spiritus acerbiores tibi tentationes, de fide & blasphemia immittat; & ex his nitium pavidus plus crucieris, quam oporteat.

Idcirco sustine te modicum, & comprise dolorem, etiam quantumlibet tibi gravedo cordis aut corporis ingeratur. Per-

Et cave
mu, mu-
res con-
tra Deū;



Permane firmus in bono proposito, quod instituisti servare ab initio. Juvat enim in tali maxime articulo omnem spem projicere in Dilectum.

Expecta patienter consolacionem cœlestem: senties cito ubertatem gratiam, & Dei respectum. expecta. Ecce habes fidelem testimoniū dicētem: *Expectans expectavi Domini num, & intendit mihi.*

11. Ut autem in proximo illam merearis consequi, interim saepius ora, & pro te orari supplica; siveq; te totaliter ejus committit voluntati & ordinationi, ut faciat tecum sicut sibi placitum magis fuerit.

Dicasque illi cum bona confidentia: *In manibus tuis tempora mea.* Tu scis, qualiter mecum sit, tu cognoscis, quid patior; & nunc si vis, citius consolabor.

Fiat tamen semper, quod tibi rectum & bonum videtur in oculis tuis, & miserere mei pauperis & desolati mendici, ad te humiliter gementis.

Si igitur in patientia & longanimitate perseveraveris, nec propter

Sed pa-
tienter

Psal. 39.

Et Dei
benepla-
cito to-
rum te
subjice;

486 SOLILOQUIUM

pter modicam tribulationem à
fide & caritate, quæ est in Chri-
sto Jesu, declinaveris; profecto
revertetur ad te splendor gratia
eius, & illuminabit te copiosius.

Eritque multo charior Dilec-
tus revertens, quam si nunquam
absens fuisset.

Sic tan- Non enim est irrevocabile
dem lon- verbum: nec sic offensus est, ut
ganimi- jam ultra nequeat reconciliari.
ter expé- Placabitur citius & facilime,
status re- dummodo tu operam dederis, &
dibit. cavere melius, & satisfacere ma-
turius spoonderis.

Si his salutaribus monitis ac-
quiescis, erit tecum Dilectus sic-
uti prius, & ex illius præsentia
jucundaberis & dices: Quam
magna multitudo dulcedinis
tuæ, Domine, quam abscondisti
timentibus te. Perfecisti eos, qui
sperant in te, sub umbra alarum
tuarum proteges eos.

Isaia 62. O Sion renovaberis, & vide-
bis inclytum tuum, qui regnati-
rus est in te. Ipse est Rex virtu-
tum, & dilectus tuus; cuius po-
steriora in pallore auri; sed cas-
put ejus, aurum optimum,

Hæc

Psal. 30.

Isaia 62.

Psal. 67.

Dan. 2.



Hæc pro tua consolatione per paucis sint dicta. Reliqua verò de Dilecti mutatione promissa, qualiter nunc videlicet apparet, nuncque discurrit, sequenti narratione ab ore ejus suscipies & audies.

CAP. XVII. De responsione dilecti, qua sit ratio recessus sui.

Colloquuntur anima & Dilectus.

Mirabilia opera tua, & a- *Psal. 138.*
nima mea cognoscet ni-
mis.

A. Quid est Dilecte mi, quia sic fecisti mihi, ut quid me dereliquisti? responde mihi. Reliquisti me, & abiisti. Sed & denuo repedasti. Et in hoc bene fecisti. Si non cito venisses, pæne defecissem.

Sed misertus es mei conscius secretorum meorum. Etenim tristis eram ex recessu tuo, & nunc pro tua reversione consolata sum.

Dic tamen aliquid ad doctrinam meam, quid boni in hoc
præ-

Anima
reditu
Dilecti